

رسیدگی و نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات مشاغل

بر اساس مهلت مقرر در تبصره ماده ۹۷ ق.م.م، برای عملکرد سالهای ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ تعیین درآمد مشمول مالیات از روش‌های ذیل انجام می‌گیرد:

الف- با قبولی دفاتر و یا قبولی درآمد مشمول مالیات مندرج در اظهارنامه

در صورت قبولی دفاتر ارائه شده از سوی مؤدی (در مورد صاحبان مشاغل گروه اول) درآمد مشمول مالیات، به شرح ذیل محاسبه می‌شود:

(استهلاکات + هزینه‌های قابل قبول) - (سایر درآمدها + فروش کالا و خدمات) = درآمد مشمول مالیات

ب- از طریق علی‌الرأس

در موارد زیر، درآمد صاحبان مشاغل به صورت علی‌الرأس تشخیص خواهد شد.

ب-۱- در صورتی که تا موعد مقرر ترازنامه و حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان، حسب مورد، تسلیم نشده باشد.

ب-۲- در صورتی که مؤدی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوط از ارائه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خود، خودداری نماید.

ب-۳- در مورد مؤدیان گروه اول، در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک ابزازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات، به نظر اداره امور مالیاتی، غیر قابل رسیدگی تشخیص داده شود، یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آئین نامه مربوط مورد قبول واقع نشود.

ج- تعیین مالیات مقطوع در اجرای تبصره ماده ۱۰۰ ق.م.م

مطابق با تبصره ماده ۱۰۰ ق.م.م، سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند برخی از مشاغل یا گروه‌هایی از

آنان را که میزان فروش کالا و خدمات سالانه آنها حداکثر ده برابر معافیت موضوع ماده ۸۴ قانون مالیاتهای مستقیم (برای عملکرد سال ۱۳۹۵ مبلغ ۱۵۶،۰۰۰،۰۰۰ ریال) باشد از انجام بخشی از تکالیف از قبیل نگهداری اسناد و مدارک موضوع قانون مالیاتهای مستقیم و ارائه اظهارنامه مالیاتی معاف کند و مالیات

مؤدیان مذکور را به صورت مقطوع تعیین و وصول نماید. در مواردی که مؤدی کمتر از یک سال مالی به فعالیت اشتغال داشته باشد مالیات متعلق نسبت به مدت اشتغال محاسبه و وصول می‌شود. این حکم مانع از رسیدگی به اظهارنامه‌های مالیاتی تسلیم شده در موعد مقرر نخواهد بود.

در اجرای قانون فوق و به منظور تکمیل ارباب رجوع، میزان مالیات عملکرد سال ۱۳۹۵ برای صاحبان مشاغل گروه سوم که دارای شرایط فوق‌الذکر باشند، با افزایش (۸) درصد نسبت به مالیات قطعی عملکرد سال ۱۳۹۴ به صورت مقطوع تعیین و مبلغ آن برای مؤدیان که امکان پرداخت یکجا ندارند، حداکثر تا

(۴) ماه تقسیط می‌گردد. برای بهره‌گیری از این تسهیلات، مؤدیان باید تقاضای خود را در مهلت تسلیم اظهارنامه از طریق بخش مربوط در سامانه تسلیم اظهارنامه الکترونیکی (www.tax.gov.ir) به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام نمایند.

معافیت مالیاتی

درآمد سالانه مشمول مالیات صاحبان مشاغل که اظهارنامه مالیاتی خود را در موعد مقرر تسلیم کرده‌اند و حسب مورد دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده ۹۵ را ارائه نموده‌اند، تا میزان معافیت مالیات بر درآمد حقوق (برای عملکرد سال ۱۳۹۵ معادل ۱۵۶،۰۰۰،۰۰۰ ریال) از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن به

نرخ ماده ۱۳۱ اصلاحی مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ (ق.م.م) مشمول مالیات خواهد بود.

تکته ۱: بر اساس اصلاحیه مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ ق.م.م از ابتدای سال ۱۳۹۵ عدم تسلیم اظهارنامه، دفاتر و یا اسناد و مدارک مربوط موجب محرومیت از معافیت مالیاتی مذکور می‌باشد.

تکته ۲: در مشارکت‌های مدنی، شرکاء حداکثر از دو معافیت استفاده خواهند کرد و مبلغ معافیت به طور مساوی بین آنان تقسیم و باقی‌مانده سهم هر شریک جداگانه مشمول مالیات خواهد بود.

تکته ۳: شرکایی که رابطه زوجیت دارند به لحاظ استفاده از معافیت در حکم یک شریک تلقی می‌شوند و تنها یک معافیت به زوج تعلق می‌گیرد.

هزینه‌های قابل قبول

هزینه‌های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات عبارت است از هزینه‌هایی که در حدود متعارف، منکی به مدارک بوده و منحصرأ مربوط به تحصیل درآمد مؤسسه در دوره مالی مربوط، با رعایت حد نصاب‌های مقرر باشد.

تکته ۱: هزینه‌های مربوط به درآمدهایی که به موجب ق.م.م از پرداخت مالیات معاف یا مشمول مالیات به نرخ صفر بوده یا با نرخ مقطوع محاسبه می‌شود، به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی شناخته نمی‌شود.

تکته ۲: پذیرش هزینه‌های پرداختی قابل قبول مالیاتی موضوع ق.م.م که به شیوه تهاتری انجام نشود از مبلغ پنجده میلیون ریال (۵۰،۰۰۰،۰۰۰) به بالا منوط به پرداخت یا تسویه وجه آن از طریق سامانه (سیستم) بانکی خواهد بود.

توجه: برای اطلاع از مفاد هزینه‌های قابل قبول مالیاتی و حد نصاب‌های آن، به ماده ۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم، آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مربوط مراجعه شود.

مراجع حل اختلاف مالیاتی

● در مواردی که مؤدی نسبت به برگ تشخیص مالیات ابلاغ شده معترض باشد، می‌تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ، شخصاً یا به وسیله وکیل تام‌الاختیار خود به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارائه دلایل و اسناد و مدارک کتباً تقاضای رسیدگی مجدد نماید. در صورتی که مسئول مربوط دلایل و اسناد و مدارک ابزازی را در تعدیل درآمد، مؤثر تشخیص دهد و نظر او مورد قبول مؤدی قرار گیرد، مراتب پشت برگ تشخیص منعکس و به امضای مسئول مربوط و مؤدی رسیده و پرونده امر از لحاظ میزان درآمد مشمول مالیات مختومه تلقی می‌شود.

● هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابزازی در رد یا تعدیل درآمد مندرج در برگ تشخیص مؤثر واقع نگردد، پرونده به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد گردید و رأی هیأت با اکثریت آراء، قطعی و لازم‌الاجرا است. مگر اینکه ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی از طرف مأموران مالیاتی مربوط یا مؤدی، مورد اعتراض کتبی قرار گیرد که در این صورت پرونده جهت رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدید نظر محول خواهد شد. در این مرحله مؤدی مکلف است مقدار مالیات مورد قبول را در همان مهلت مقرر پرداخت و نسبت به مازاد بر آن اعتراض خود را تسلیم نماید.

تسویقات و بخشودگی جرائم مالیاتی

ردیف	موضوع	تسویقات و بخشودگی‌ها
۱	مؤدیانی که به تکالیف قانونی خود راجع به تسلیم به موقع اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان و پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات طبق اظهارنامه یا تراز نامه و حساب سود و زیان و حسب مورد، ارائه به موقع دفاتر و اسناد و مدارک خود اقدام نموده‌اند در موارد مذکور در ماده (۲۳۹) ق.م.م، هرگاه برگ تشخیص مالیاتی صادره را قبول یا با اداره امور مالیاتی توافق نمایند و نسبت به پرداخت یا ترتیب دادن پرداخت آن اقدام نمایند.	معافیت از ۸۰٪ جرایم متعلقه مقرر در ق.م.م
۲	در صورت پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات توسط این‌گونه مؤدیان (ردیف ۱ فوق) ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات	معافیت از ۴۰٪ جرایم متعلقه مقرر در ق.م.م
۳	پرداخت علی‌الحساب مالیات بر عملکرد در هر سال مالی قبل از سررسید مقرر	جایزه ای معادل ۱٪ مبلغ پرداختی به ازای هر ماه تا سررسید مقرر

جرائم مالیاتی

ردیف	موضوع	جریمه تا پایان سال ۱۳۹۴	جریمه از تاریخ ۱۳۹۵/۱/۱
۱	عدم اطلاع شروع فعالیت صاحبان مشاغل به ادارات امور مالیاتی و تشکیل پرونده در مهلت قانونی ۴ ماهه	۱۰٪ مالیات قطعی تا تاریخ شناسایی توسط اداره امورمالیاتی	۱۰٪ مالیات قطعی تا تاریخ شناسایی توسط اداره امورمالیاتی
۲	پرداخت مالیات پس از سر رسید مقرر	به ازاء هر ماه ۲/۵٪ مالیات	به ازاء هر ماه ۲/۵٪ مالیات
۳	عدم تسلیم اظهارنامه برای مشمولین موضوع بندهای الف و ب ماده ۹۵	۴۰٪ مالیات متعلق (غیر قابل بخشودگی)	۴۰٪ مالیات متعلق (غیر قابل بخشودگی)
۴	عدم تسلیم اظهارنامه برای مشمول بند (ج) ماده ۹۵ ق.م.م	معادل ۱۰٪ مالیات متعلق (غیرقابل بخشودگی)	معادل ۱۰٪ مالیات متعلق (غیرقابل بخشودگی)
۵	کتمان درآمد یا اظهارهزینه‌های غیرواقعی علی‌رغم تسلیم اظهارنامه	۴۰٪ مالیات متعلق به درآمد کتمان شده یا هزینه غیر واقعی (غیر قابل بخشودگی)	۳۰٪ مالیات متعلق به درآمد کتمان شده یا هزینه غیر واقعی (غیر قابل بخشودگی)
۶	عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائه دفاتر	۲۰٪ مالیات برای موارد مذکور	۲۰٪ مالیات برای موارد مذکور (برای صاحبان مشاغل گروه اول)
۷	رد دفتر	۱۰٪ مالیات متعلق	--
۸	عدم پرداخت مالیات حقوق ظرف مهلت مقرر	۲۰٪ مالیات پرداخت نشده	۱۰٪ مالیات پرداخت نشده در موعد مقرر و ۲/۵٪ مالیات به ازای هرماه نسبت به مدت تاخیراز سررسید پرداخت
۹	عدم صدور صورتحساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله، حسب مورد یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای معاملات دیگران یا شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود	۲٪ مبلغ مورد معامله	۲٪ مبلغ مورد معامله
۱۰	عدم ارائه فهرست معاملات فصلی در مهلت مقرر	۱٪ معاملات	۱٪ معاملات
۱۱	عدم ارائه صورت حسابهای مربوط به خرید در سال عملکرد و سال بعداز آن	۱۰٪ صورت حساب های ارائه نشده	--
۱۲	عدم تسلیم صورت یا فهرست یا قرارداد یا مشخصات راجع به مؤدی توسط اشخاصی که به شرح مقررات ق.م.م مکلف به تسلیم آن می‌باشند	عدم تسلیم لیست حقوق طرف مهلت مقرر	عدم ارسال صورت یا فهرست یا قراردادهای بیمهکاری

ردیف	موضوع	جریمه
۱	عدم اخذ پروانه کسب از مراجع مربوط، ظرف مدت شش ماه از اعلام فراخوان توسط شورای اصناف کشور و یا عدم تبدیل پروانه کسب موقت به دائم	در سال ۱۳۹۲ معادل ۵۰٪ نرخ‌های مالیاتی
		در سال ۱۳۹۲ معادل ۷۵٪ نرخ‌های مالیاتی
		در سال ۱۳۹۴ معادل ۱۰۰٪ نرخ‌های مالیاتی

نرخ مالیات پردرآمد صاحبان مشاغل برای عملکرد سال ۱۳۹۵ و پس از آن (موضوع ماده ۱۳۱ اصلاحی ق.م.م)		
ردیف	درآمد مشمول مالیات سالانه	
	از مبلغ	تا مبلغ
۱	۰	۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۲	۵۰۰،۰۰۰،۰۰۱	۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۳	۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۱	و بیش از آن